

POHJOISMAINEN SÄHKÖMARKKINA

11.11.2019 Markus Herranen, Gasum Portfolio Services Oy

ODOTAMME MARKKINAN JATKAVAN HIEMAN NOUSSUSSA

Ennuste viikolle 46:	
ENOFUTBLQ1-20	↗ Nouseva (> 0 %)
ENOYR-20	↗ Nouseva (> 0 %)
NP System	↘ Laskeva (< 0 %)
NEDEC9	↗ Nouseva (> 0 %)

ENNUSTE VIIKOLLE 46

SÄHKÖJOHDANNAISET

Lähin kvartaali

Kylmä ja kuiva säätyyppi on päättynyt. Alkuviikko on sateinen ja lämpötilat nousevat maanantain jälkeen lähelle ajankohdan normaalia. Kuitenkin alkuviikon jälkeen sademäärät laskevat ja kokonaisuutena kahden viikon ennustejakso on hieman normaalia kuivempi. Lämpötilat pysyvät lähellä normaalitasoa. Sääkuva ei anna vahvaa signaalia markkinalle, mutta sääennusteet ovat hieman perjantain tasoa kuivempia ja hydrobalanssi on laskenut selvemmin normaalia matalammalle. Teknisesti markkina jatkaa myös nousussa ja näin ollen odotamme toistaiseksi nousevan kehityksen jatkuvan.

Vuosituotteet

Nousevat lähijän tuotteet ja laskenut hydrobalanssi tuovat tukea lähimmälle vuosituotteelle. Lähin vuosituote on kuitenkin noussut jo lähelle 39,0 €/MWh vahvaa vastustasoa ja tason lähestyminen voi jo rajoittaa tuotteella lisänousupainetta. Polttoaineiden hinnat ovat edelleen heikkoja, mutta Euroopassa laajalti viilenevä sää voi tuoda polttoaineiden ja päästöoikeuden hintoihin tukea. Odotamme vuosituotteiden hintojen hieman nousevan.

SPOT-MARKKINA

Maanantaina sää on vielä ajankohtaan nähden kylmä, mutta maanantain jälkeen lämpötilat nousevat lähelle normaalitasoa. Pohjoismainen tuulituotanto on tiistaina runsasta, mutta tiistain jälkeen tuulituotanto laskee normaalia matalammalle tasolle. Virtaamat ovat normaalia matalammalla. Forsmark 1-yksikkö on viikon ensimmäisellä puoliskolla rajoituksella. Viime viikkoa huomattavasti leudomman sääkuvan myötä odotamme systeemihiinnan laskevan viikkotasolla ja toteutuvan keskimäärin 41,5 €/MWh tasolla. Suomessa tuulituotanto vaihtelee viikon aikana. Tiistai-illan ja keskiviikkoamupäivän välisenä aikana Suomen tuulituotanto on runsasta, mutta pääosin Suomen tuulituotanto on normaalia heikompi. Suomen aluehinnan odotamme viikkotasolla laskevan ja toteutuvan keskimäärin 47,0 €/MWh tasolla.

PÄÄSTÖOIKEUS

Säätyyppi kääntyy Keski-Euroopassa ajankohdan normaalia viileämmäksi ja samalla tuulilosuhteet ovat pääosin normaalia heikommat. Myös huutokaupavolyymit ovat viime viikkoa niukemmat. Odotamme päästöoikeuden hinnan hieman nousevan.

Markkinasignaalit

	spot	Q1-20	YR-20
Hydrologinen tilanne	↑	↑	↑
Sademäärä, ennuste	↑	↑	↑
Lämpötila, ennuste	↓	↓	→
Spot	↓	↓	→
Tuotanto ja siirtoyht.	↑	→	→
CO2-päästökauppa	↑	↑	↑
Hiilen hinta	→	→	→
Saksan hintataso	↑	↑	↑
Tekninen analyysi	↓	↑	↑

Tuote	Pvm	Päätös-kurssi	% Muutos	Muutos (EUR)
ENOFUTBLQ1-20	8.11.2019	44.15	3.2%	1.38
ENOFUTBLQ2-20	8.11.2019	35.98	4.1%	1.43
ENOFUTBLQ3-20	8.11.2019	32.95	4.9%	1.55
ENOFUTBLQ4-20	8.11.2019	38.15	2.7%	1.00
ENOYR-20	8.11.2019	37.80	3.7%	1.35
ENOYR-21	8.11.2019	34.25	1.3%	0.45
ENOYR-22	8.11.2019	32.85	0.0%	0.00
ENOYR-23	8.11.2019	32.75	0.2%	0.05
ENOYR-24	8.11.2019	32.43	0.3%	0.10
NEDEC9	8.11.2019	24.83	-1.8%	-0.45
NEDEC20	8.11.2019	24.96	-2.0%	-0.50

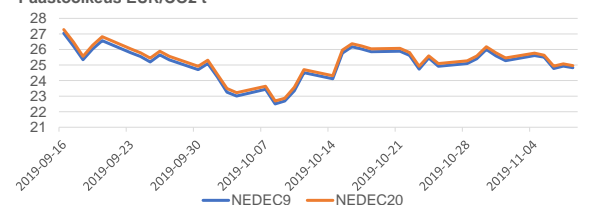
Aluehintaerotuotteiden päätöskurssit

8.11.2019 (€/MWh)	2020	2021	2022	2023
SYHEL	7.25	4.85	3.63	3.75
SE1-NP System	-0.50	-1.50	-2.25	-2.25
SE2 - NP System	-0.55	-1.50	-2.25	-2.25
SE3 - NP System	1.90	1.25	1.35	1.35
SE4 - NP System	3.30	2.60	2.60	2.60

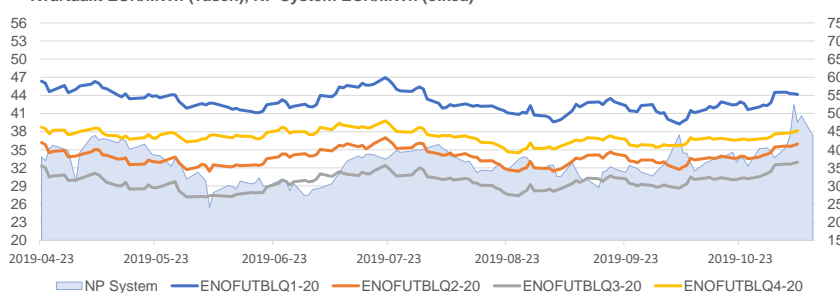
Spot-hinnan muutos viikossa

Hinta-alue (€/MWh)	Pvm	Keski-arvo	% Muutos	Muutos (EUR)
NP System	10.11.2019	45.41	16.8%	6.54
NP Area FI	10.11.2019	49.45	10.9%	4.88
NP Area SE1	10.11.2019	44.59	17.3%	6.57
NP Area SE2	10.11.2019	44.59	17.3%	6.57
NP Area SE3	10.11.2019	45.06	17.9%	6.83
NP Area SE4	10.11.2019	45.06	17.9%	6.83

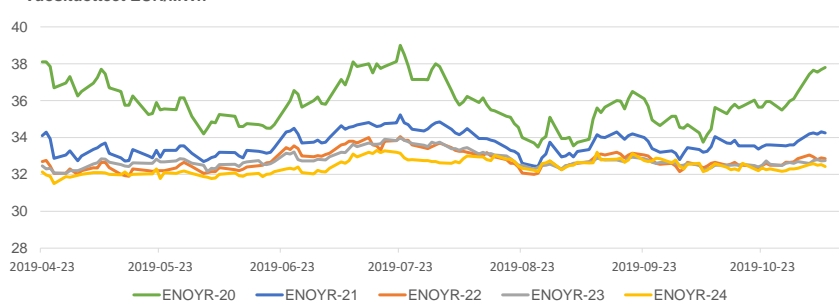
Päästöoikeus EUR/CO2 t

Kvartaalit EUR/MWh (vasen), NP System EUR/MWh (oikea)

Vuosituotteet EUR/MWh

KOMMENTIT VIIKON 45 KEHITYKSESTÄ

JOHDANNAISET

Lähin kvartaali

Viime viikolla lähtuotteet kääntyivät maanantaina jyrkkään nousuun kylmän ja kuivan sääkuvan tukemina. Maanantaina lähtuotteille lisänousupainetta toi myös vahvistunut tekninen kuva, kun lähin kvartaalituote nousi syyskuun korkeimpien kaupankäyntitasojen (43,65 €/MWh) yläpuolelle. Näin ollen tuotteen tekninen trendi vahvistui nousuun. Maanantain jälkeen lähtuotteilla nousu kuitenkin rauhoittui, kun sääennusteissa sademäärät ja lämpötilat näyttivät normalisoituvan seuraavalla viikolla.

Vuosituotteet

Viime viikolla lähin vuosituote nousi kuivan ja kylmän sääkuvan ja lähtuotteiden mukana. Myös lähimmällä vuosituotteella tekninen kuva vahvistui 36,3 €/MWh vastustason rikkoontumisen myötä, mikä vauhditti nousupainetta. Polttoaineiden hinnat jatkoivat kuitenkin heikkoina ja myös päästöoikeuden hinta laski. Näin ollen kivihiililauhteen katemarginaalit jatkoivat nousussa. Perjantaina TVO ilmoitti Olkiluoto 3-yksikön kaupallisen käyttöönoton jälleen viivästyvän. Kaupallinen käyttöönotto on uusimman ilmoituksen mukaan ensi vuoden syyskuussa.

SPOT

Viime viikolla säätyyppi oli ajankohtaan nähden kylmä, niukkatuulinen ja kuiva. Virtaamat olivat myös matalalla tasolla. Spot-hinnat jatkoivat viikkotasolla selvässä nousussa. Viikon sisällä tuulituotanto oli heikoimmillaan keskiviikkona, jolloin spot-hinnat toteutuivat korkeimmillaan. Maanantaina sähkön tuonti Venäjältä Suomeen oli runsasta Venäjän vapaapäivän johdosta. Maanantain jälkeen sähkön tuonti Venäjältä Suomeen laski, mutta kapasiteettimaksuissa on marraskuussa tauko ja keskipäivän molemmin puolin sähkön tuonti Venäjältä Suomeen oli runsasta. Suomessa tuulituotanto oli pääosin heikkoa. Suomen aluehinta nousi viikkotasolla hieman systeemihintaa niukemmin.

PÄÄSTÖOIKEUS

Viime viikon alkupuolella päästöoikeuden hintaa tuki Euroopan kylmempi sääkuva sekä nousussa jatkaaneet osakemarkkinat. Keskiviikkona päästöoikeuden hinta kääntyi selvään laskuun heikosti sujuneiden huutokauppojen myötä. Loppuviikon päästöoikeuden hinta haki suuntaa, mutta viikkotasolla hinta jäi laskuun.

Indikaattori	ENOFUTBLQ1-20	ENOYR-20
Hiililauhde kustannus	48 %	45 %
Hiilen hinta	17 %	10 %
Maakaasun hinta (NBP)	19 %	5 %
Saksan hintataso	15 %	30 %
Spot	9 %	11 %
Raakaöljy Brent	25 %	10 %
Vesivaratotilanne	0 %	0 %
EUR/USD vaihtokurssi	10 %	8 %
Lämpötila	8 %	5 %
Sademäärä	16 %	13 %

Selite

Ylläolevat arvot kuvaavat eri markkina-ajurien kykyä selittää viimeisen 6 kk aikana tapahtunutta hinnannuoltoa. Vaikutus kuvataan prosenttilukuna suhteessa hinnannuoltoon (Selitysaste*). Jokaista muuttujaa verrataan hintaan erikseen. Vaikutuksen voimakkuutta kuvataan väriskaalalla vihreä (vahva), keltainen (kohtalainen), punainen (vähäinen).

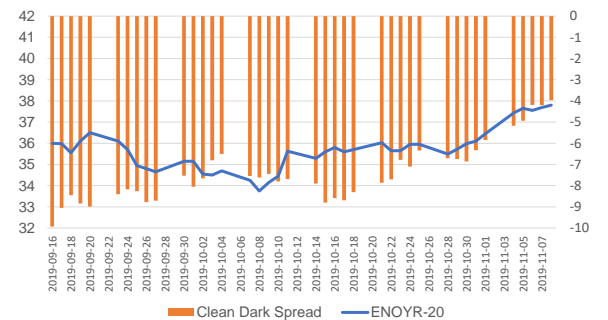
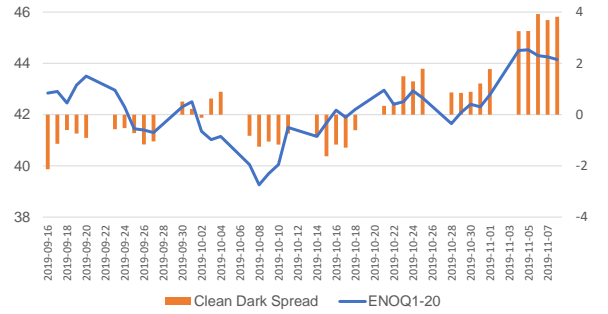
Ennustehistoria	45	muutos	44	muutos
ENOFUTBLQ1-20	↗	3.23 %	↘	0.28 %
ENOYR-20	↗	3.70 %	↘	1.39 %
NP System	↗	16.81 %	↗	6.63 %
NEDEC9	↻	-1.78 %	↘	1.44 %

VIIKON 46 KEHITYKSEEN VAIKUTTAVAT TAUSTATEKIJÄT

TUOTANTO- JA SIIRTOYHTEYSRAJOITUKSET

Ringhals 2 (852 MW), huolto 7.9.-30.12.2019, käytössä 300 MW
 Forsmark 2 (1118 MW), vikaantumisen 1.-13.11.2019, käytössä 518 MW
 Forsmark 1 (988 MW), huolto 11.-13.11.2019, käytössä 430 MW

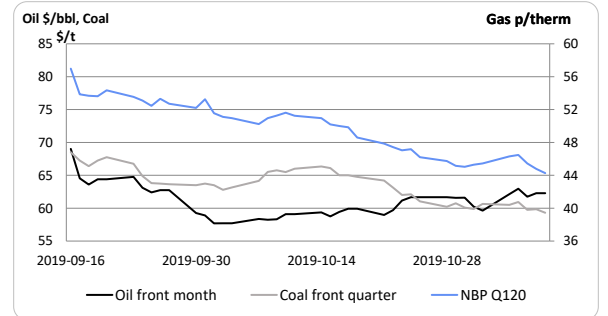
-Pohjoismaisten ydinvoimaloiden käyttöaste on tällä hetkellä 86 %
 -RU-FI siirron profiili vaihtelee kapasiteettimaksuista johtuen, keskimäärin tuntia Venäjältä oli viime viikolla 69 % maksimista

SPOT KESKIARVOT JA ALUEHINTAEROT

Hinta-alue (€/MWh)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019*
NP System	31.20	38.10	29.60	21.00	26.91	29.41	43.99	38.99
NP Area FI - NP System	5.50	3.10	6.40	8.70	5.54	3.78	2.81	5.54
NP Area SE1 - NP System	0.50	1.10	1.80	0.20	2.04	1.43	0.24	-0.94
NP Area SE2 - NP System	0.60	1.10	1.80	1.00	2.04	1.43	0.24	-0.94
NP Area SE3 - NP System	1.10	1.40	2.00	1.00	2.33	1.83	0.55	-0.58
NP Area SE4 - NP System	3.00	1.80	2.30	1.90	2.62	2.77	2.37	0.99

*Keskiarvo ajalta 1.1.2019-11.11.2019.

Copyright 2019 Gasum Oy – All rights reserved

Source for data: intStream, Tilastokeskus

Disclaimer: This document is issued by Gasum Oy in jointly by its subsidiaries Gasum Portfolio Services Oy and intStream Oy. The information in this document, which is for private circulation only, was obtained from sources believed to be reliable but its accuracy or completeness cannot be guaranteed. No liability whatsoever is accepted for any direct or consequential loss arising from the use of this document. This document is not intended for the use of private customers. Do not distribute. If you received this from a third party that is not affiliated to Gasum Oy, please let us know. For all inquiries and notifications, contact us at support@intstream.fi.